Doğan Kardeş

SAYI 47 18 KASIM 1974 150 KURUŞ

KIŞ HAZIRLIĞI BAŞLADI

Bu sayımızda yeni bir mini roman İŞTE BÖYLE (24. sayfamızda)

SAVAŞTAN YORGUN DÜŞEN BİR ÜLKE

MOZAMBİK

Lourenco Marques'in kuzey kısmında yer alan bu geniş asfalt yol, yeni inşa edilmiştir, ama, eski bir gelenek olan eşeklerin arkasında variller içinde su taşıma hâlâ devam ediyor. Altta, Mozambik başkentinden bir başka görüntü.

Bugün sizi, sıcak yemyeşil ormanlarla kaplı bir ülkeye götüreceğiz çocuklar. Sözünü ettiğimiz ülke Mozambik...

Mozambik, 12 yılın 10 yılını savaşla geçirdiği halde, bu yıllar arasında iki katı gelişmiştir. 1942 yılında Portekiz, Mozambik'in idaresini ele alalı beri, ülkenin gelişmesi, tamamen Portekizlilerin eline kaldı. 1951 yılında Mozambik, Portekiz'in uzak bir sömürgesi haline geldi. İnsanı hayrete sürükleyen gerçek, Mozambik ülkesinin, bu yıllar arasında değil de, 1964 yılında patlak veren egemenlik savaşları arasında gelişip, kuvvetlenmesi ve modernleşmesi. Gerçekten de, 10 yıllık bir savaşta yorgun düşen Mozambik, bu süre içinde giderek genişledi ve savaşlarda zayıflayan ülkelerin aksine, kuvvetlendi. Bugün Mozambik, tarih yapraklarının en gelişmiş günlerini yaşıyor.

Mozambik'in başkenti Lourenco Marques, bugün Afrika'nın en gösterişli, en ilgi çekici şehirlerinden biridir. 1967'den 1971'e kadar olan 4 yıl içinde, bu şehirde tam 2.800 bina inşa edilmiştir. Fakat, bu yüksek rakam, yine de Mozambik'in ihtiyacını karşılayabilmekten uzaktır. Her gün yeni yeni binalar, şantiyeler kurulmakta ve Mozambik, şehir plânlaması uygulayarak, genişlemektedir. Bu kadar azimli bir çalışma sonunda, Mozambiklileri gerçekten iyi günler bekliyor.

Mozambik'te, bol yağışlı, ekvator iklimi hüküm sürmektedir. İklimin sıcak olması, yeni ve modern binalar inşa eden inşaatçıları ve işçileri yıldırmamakta, hatta iki vardiye usulü ile, şehrin hızlı gelişmesine ayak uydurabilmek için, binalar geceli gündüzlü çalışılarak, en kısa zamanda bitirilmektedir.

Saate ve zamana karşı çalışan Mozambikliler, aynı anda, Portekizliler'e karşı sürdürdükleri savaşta da, egemenlikleri için canla başla uğraşmaktadır. Egemenliği için savaşanların, bir gün başaracakları muhakkaktır. Hele, Mozambik'liler gibi, çalışmaktan yılmayan bir ülke olursa...

İNSANA YENİ UFUKLAR AÇAN BİR ZEVK: OKUMAK

Geçtiğimiz hafta, «Çocuk Kitapları Haftası»ydı çocuklar. Hemen hemen hepiniz sınıflarınızda, bu konuda bazı çalışmalar yaptınız herhalde... Kitap okumanın ne denli güzel bir şey olduğunu sizlere yeniden söylemeye gerek var mı bilmem, ama dilerseniz bu konuda yine de biraz konuşalım.

Kitap okumak gerçekten çok güzel bir şeydir çocuklar. İlkokul sıralarında başlayan bu güzel alışkanlık, yıllar geçtikçe daha da gelişir. İnsan kitap okuyamadığı günleri, boşuna geçmiş saymaya başlar.

Kaçınızın kitaplığı var, kaçınız gerçek kitapseversiniz bilmiyorum ama size küçük bir öğüdüm var. Şimdiden kendinize güzel bir kitaplık kurmaya başlayın. İçinde sizi hem eğlendiren, hem eğiten kitapların bulunacağı böyle bir kitaplık, boş zamanlarınızı paylaşacağınız en güzel arkadaş olacaktır.

Bir de unutmamanız gereken mühim bir nokta var... Özenerek hazırladığınız kitaplıktan, çok güvenmediğiniz bir arkadaşınıza sakın kitap vermeyin... Unutmayın bir çok ünlü yazarın kitaplıkları, dostlarından aldıkları kitaplarla meydana gelmiştir.

Hepinize iyi günler dilerim.

NUR İÇÖZÜ

HEDİYE KUPONLARINIZI TOPLUYOR MUSUNUZ?

Bu sayımızda 3'üncüsünü verdiğimiz kuponların sonuncusunu gelecek hafta yayınlıyacağız.

Kuraya katılın, birbirinden güzel hediyelerimizden kazanma şansını kaçırmayın.

ADIM ADIM AYA DOĞRU

❸

MODERN ROKET ÇAĞININ ÖNCÜLERİ

Modern roket çağı, Birleşik Amerika'nın Massachusetts eyaletindeki basit bir çayırlıkta başlar. Yıl 1926. Günlerden 16 Mart. Dünyanın sıvı yakıtla çalışan ilk roketi ateşlenmek üzere. Yıllarca süren çalışmaların ürünü olan roketi ateşleyen Robert Goddard, belki de bu önemsiz görünen küçük denemenin, uzay çağının ilk basamak noktası olduğundan habersizdi. 12 metre yüksekliğe ulaşan roket, aşağıya doğru düşerken 55 metre daha yoluna devam etti. Bu sırada hızı saatte 85 km. kadardı.

Uzaya roket gönderebilmek için her şeyden önce roketin dünya atmosferinden kurtulup gezegenlerarası boşluğa girebilmesini sağlayacak bir fırlama gücüne sahip olması gerekiyordu. Bu ileri hareketi sağlayıcı bütün araçların, roketi uçurabilmek için oksijene ihtiyacı olmaktaydı. Bu durumda, gezegenler arasındaki boşlukta hava bulunmadığı için, ancak kendine gerekli olan oksijeni yanında taşıyabilecek olan roketler kullanılabilir ve başarılı olurdu.

Aslına bakılırsa, roketler en iptidaî şekilleri ile ilk olarak kullanılmaya başlandığı zamanlar, bilimsel yönü ile değil, sadece savaşlarda korkutucu ve öldürücü bir silah olarak insanları ilgilendiriyordu. Bu gaye ile, daha 1232 yılında iken, Çinliler savaşlarda küçük roketler tarafından taşınan mızrak veya oklar kullanmışlar ve birçok zaferler kazanmışlardı.

Roketler, çok geçmeden Avrupa kıtasına da hızla yayıldı. Artık savaşlarda, düştüğü yerde büyük hasarlar yapan roketler kullanılıyordu. 18. yüzyıl sonu ve 19. yüzyıl başlarında, İngiliz komutanı William Congreve, kendi adı ile tanınan Congreve savaş roketini yaptı. Bu roket, o zamana kadar kullanılan en korkunç silahtı.

Çinliler 1232 yılında Moğollarla yaptıkları savaşlarda alev taşıyan küçük roketler kullanmışlardı. Asırlar önce Çinlilerin savaş alanlarında kullandıkları roketler günümüzün eğlencelerine renk katıyor.

Fakat bilim adamları, roketlerin insanlığa karşı bir silah olarak kullanılmasına karşıydılar. Onlara göre bilimin her dalı insanlığa hizmet etmeliydi. 19. yüzyıl sonlarına doğru, roketler savaşlardaki eski hızını kaybetti ve savaş roketleri bir süre için bir köşede unutuldu.

19. yüzyıl sonu ve 20. yüzyıl başında yaşayan Rus bilgini Tsiolkovsky'in astronomi, fizik ve matematik üzerinde yaptığı çalışmalar, roketlerin kullanılmasını insanlığa doğru yöneltiyordu. Roketler insanları öldürmek için değil, uzaya doğru yol alıp bize bilmediğimiz dünyalardan bilgiler göndermek için kullanılmalıydı. Hatta, roketler insanları bile uzaya taşıyabilirlerdi. Tsiolkovsky'in astronomi, fizik ve matematik üzerinde yaptığı çalışmalar, roketlerin kullanılmasını insanlığa doğru yöneltiyordu. Roketler insanları öldürmek için değil, uzaya doğru yol alıp bize bilmediğimiz dünyalardan bilgiler göndermek için kullanılmalıydı. Hatta, roketler insanları bile uzaya taşıyabilirlerdi. Tsiolkovsky, o güne kadar bilinmeyen birçok gerçeği keşfetti. İnsanların uzaya çıkabilmeleri sanıldığı gibi bir hayal değil, fakat içinde oksijen, su, yiyecek ve diğer hayatî malzemeyi taşıyabilecek roketlerin yapılabilmesine bağlıydı. Bundan başka dünya atmosferinin çekiminden kurtulabilmek için gereken hıza, ancak karosin gibi sıvı bir yakıt kullanan roketler ulaşabilirdi. Gerçekten de, bugün roketlerde bu tip yakıt kullanılmaktadır.

Tsiolkovsky'in fikirleri yalnız kendi ülkesinde yaşadı, dünyaya yayılmadı. O devrin hükümeti, ancak 20. yüzyıl başlarında Batı Avrupa ve Birleşik Amerika'da da bilginler Tsiolkovsky'in kendilerinden yıllar önce varmış olduğu sonuçlara ulaşıp, bütün dünyaya duyurunca onun kitaplarının Rusya dışında basılmasına izin verdi. Fakat astronominin ilerlemesi de bu yüzden yine bir süre gecikmiş oldu.

Amerikan roketçiliğinin babası olarak kabul edilen Robert Goddard (Yukarıda) çalışmalarını sıvı yakıt kullanan roketler yaparak ilerletti. Amerikan hükûmeti tarafından bilim adamına ayrılan alanda Robert Goddard tarafından ateşlenen roketlerden biri 12 metreye ulaşınca roketçilik alanında yeni ümitler belirdi.

Amerika'da «Amerikan Roketinin Babası» olarak tanınan Robert H. Goddard, daha okul çağlarındayken roketlere karşı büyük bir ilgi duyuyordu. Öğrenimini de bu yönde yaparak kendisini tamamen astronomiye verdi. Goddard, yaptığı çeşitli deneylerde, sıvı oksijen ve gazolin karışımı bir yakıt kullandı. Böylece, 16 Mart 1926 yılında, dünyanın ilk sıvı yakıtlı roketini ateşlemiş oldu. Deney büyük bir başarıydı! Roket yükseldi, yükseldi... Bugün için 12 metre yükseklik ve saatte 85 km. lik hız son derece önemsiz görünebilir. Ama, o gün için bu olay, «uzay çağı» nın başlamasında ilk ve en önemli adımdı.

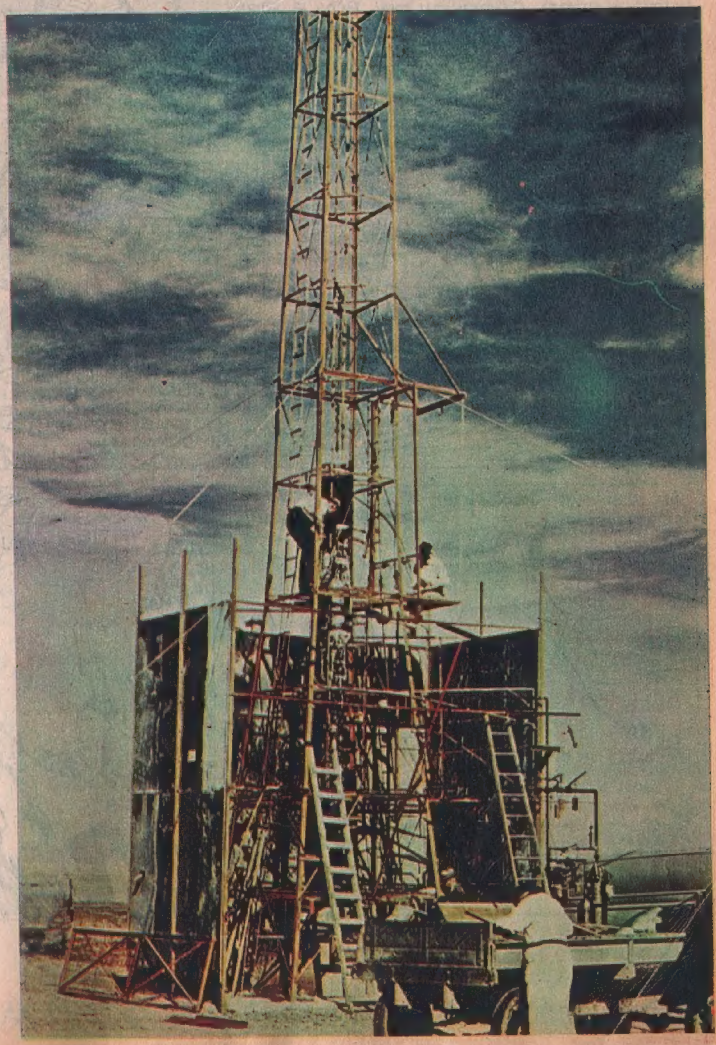

MACERALAR OKULU

27

KAY DOUGLAS MACERALAR OKULU ADI VERİLEN KIZ SPOR OKULUNDA YEDEK ÖĞRETMENDİR.. ÜNLÜ ATLET PAULİNE BAKER ÖĞRETMEN OLARAK OKULA ATANINCA KAY'IN DA CİLESİ BAŞLAR... SON DERECE İDDİALI BİR KIZ OLAN PAULİNE, KIZLARIN DA ERKEKLER KADAR SPOR DALINDA BAŞARILI OLACAĞINI İDDİA EDER ÖĞRENCİLERİ BÖYLE BİR MUKAVEMET YARIŞINA SOKAR...

PAULİNE BUNUN İMKANSIZ OLDUĞUNU BİLE BİLE ISRAR EDİYORSUN...

SANA KORKULARININ NE KADAR YERSİZ OLDUĞUNU İSPAT EDECEĞİM KAY KANONA BİN İŞARETİ BEKLE!

HEPSİ NEHİRE İNDİLER....

SANIRIM PAULİNE'NİN NE KADAR ÇILGIN OLDUĞUNU ANLAYACAKSINIZ..

LÜTFEN PAULİNE HAKKINDA BU ŞEKİLDE KONUŞMA.. ONDAN SANA DAİR KÖTÜ BİR ŞEY HIÇ IŞITMEDİM KAY...

İSTERSEN BİR TELEFON KULÜBESİ BULUP BAYAN HAYKES'E İZİNSİZ BİR YARIŞA GİRDİĞİMİZİ HABER VERMEYE ÇALIŞ KAY.. AMA O ZAMANA KADAR BAŞARACAĞIZ NASIL OLSA..

PAULİNE HAKLIYDI. KAY ONLARA ENGEL OLAMAZ VE KİMSEYE HABER VEREMEZDİ...

EN İYİSİ HIÇ DEĞİLSE JUDİ'YE YARDIMCI OLMAM... TEHLİKEYE DÜŞMELERİNE MANİ OLAYIM...

AZ SONRA KARŞI SAHİLE VARMIŞLARDI...

ONLAR BİZDEN ON BEŞ DAKİKA ÖNCE YOLA ÇIKTILAR.. ONLARA YETİŞİP, GEÇECEĞİZ...

BİR SÜRE SONRA...

BAKIN BİZE YETİŞTİLER ARKADAŞLAR..

AMA BİZ ÖNCE YOLA ÇIKMIŞTIK.

HAYDİ YÜRÜYÜN...

YAŞASIN YETİŞTİK..

HIZLANIYORLAR!

HAYDİ SALLANMAYIN ÇABUK OLUN...

KAY PAULINE'YE KARŞI GELMESİNE RAĞMEN ONUN YÖNTEMLERİNE UYMAK ZORUNDA KALMIŞTI. YİNE DE SESİNİ ÇIKARMADAN KIZLARLA SIKI BİR ŞEKİLDE YÖRÜMEYE DEVAM ETTİ... KIZLARIN FİZİK BAKIMINDAN ERKEK SPORCULARLA YARIŞAMAYACAKLARINA İNANIYOR. HELE ACEMİ OLAN ÖĞRENCİLERİN BU KADAR AĞIR ÇALIŞTIRILMASINI KABUL EDEMİYORDU.. YİNE DE KENDİLERİNDEN ÖNCE YOLA ÇIKAN ERKEK SPORCULARA YETİŞTİLER...

BİZİMKİLER DE HIZLANDILAR YETİŞEMEZLER...

KIZLAR AZİMLİ EFENDİM ÜSTELİKTE BAŞLARINDA PAULINE BAKER VAR. BAŞARABİLİRLER.

YOLLARI ÇALILARLA KAPLIYDI...

AMA KESTİRMEDEN GEÇMELERİ ONLARA EPEY ZAMAN KAZANDIRDI... AZ SONRA...

HURRAA

BÜTÜN GÜN YÜRÜMÜŞLERDİ.. DERKEN YAĞMUR YAĞMAYA BAŞLADI....

BİRAZ MOLA VERMEYECEK MİYİZ PAULINE?

HAYIR GECEYARISINA KADAR ORADA OLMALIYIZ. HIZLANIN BİRAZ..

YENİ BİR NEHİRE VARDILAR...

BAKIN BİZE YETİŞTİLER İŞTE... BİLİYORDUM. ÇABUK OLUN.

ÖZÜR DİLERİM ÇOK FENAYIM.

JUDİ AĞLIYORDU..

BÖYLE OLSUN İSTEMEZDİM, AMA ÇOK YORGUNUM...

ÜZÜLME JUDİ HALLEDERİZ!

SEN KARIŞMA KAY!..

ONLARI GEÇMEYE NİYETLİYİZ. VE SENİN YÜZÜNDEN KAYBEDİYORUZ. KARŞI KIYIYA YÜZECEKSİN!

PAULINE

VE SONRA..

HAYDİ YÜZMEYE BAŞLA.

NE YAPIYORSUN PAULINE JUDİ ÇOK İYİ BİR YÜZÜCÜ DEĞİLDİR. PAULINE YAPMA LÜTFEN...

DEVAMI VAR.

BALIKÇOCUK

Denizlerin Kurdu

32

KÜÇÜK YAŞTA HİNT OKYANUSUNDA MEYDANA GELEN KAZADA ANNE BABASINI KAYBEDEN BALIKÇOCUK, O GÜNDEN BERİ AİLESİNİ ARAR. TAM ONLARI BULMUŞKEN ELMAS HIRSIZININ MOTÖRUNA DÜŞER..ORADAN KURTULMASINI SAĞLAYAN DENİZALTINDA AİLESİNİ KURTARMAK İÇİN UÇAK GÖNDERİLDİĞİNİ ÖĞRENİR. UÇAĞIN KANADINI YAKALAR VE KENDİNİ HAVADA BULUR

YÜKSEKLİK 8 BİN METRE SEKİZ SIFIRA BİR BAK..

HAVA BASINCINDA DÜŞME VAR... FIRTINA YAKLAŞIYOR GALİBA...

AZ SONRA BÜYÜK BİR FIRTINA ÇIKTI...

BURADA TUTUNMALIYIM.... YOKSA KURTULUŞ YOK....

İNSANÜSTÜ BİR GAYRETLE ORADA DURMAYA ÇALIŞIYORDU....

AMA BİRDEN.....

KR-R-AK

AMAN TANRIM NE FIRTINA BÖYLE BU!

VE AYNI ANDA....

SL-IP!

OH HAYIR..

AHHH...

ARTIK HİÇ KURTULUŞ YOLU KALMAMIŞTI....

BİR TEK ÇAREM VAR.. ÇALIŞACAĞIM...

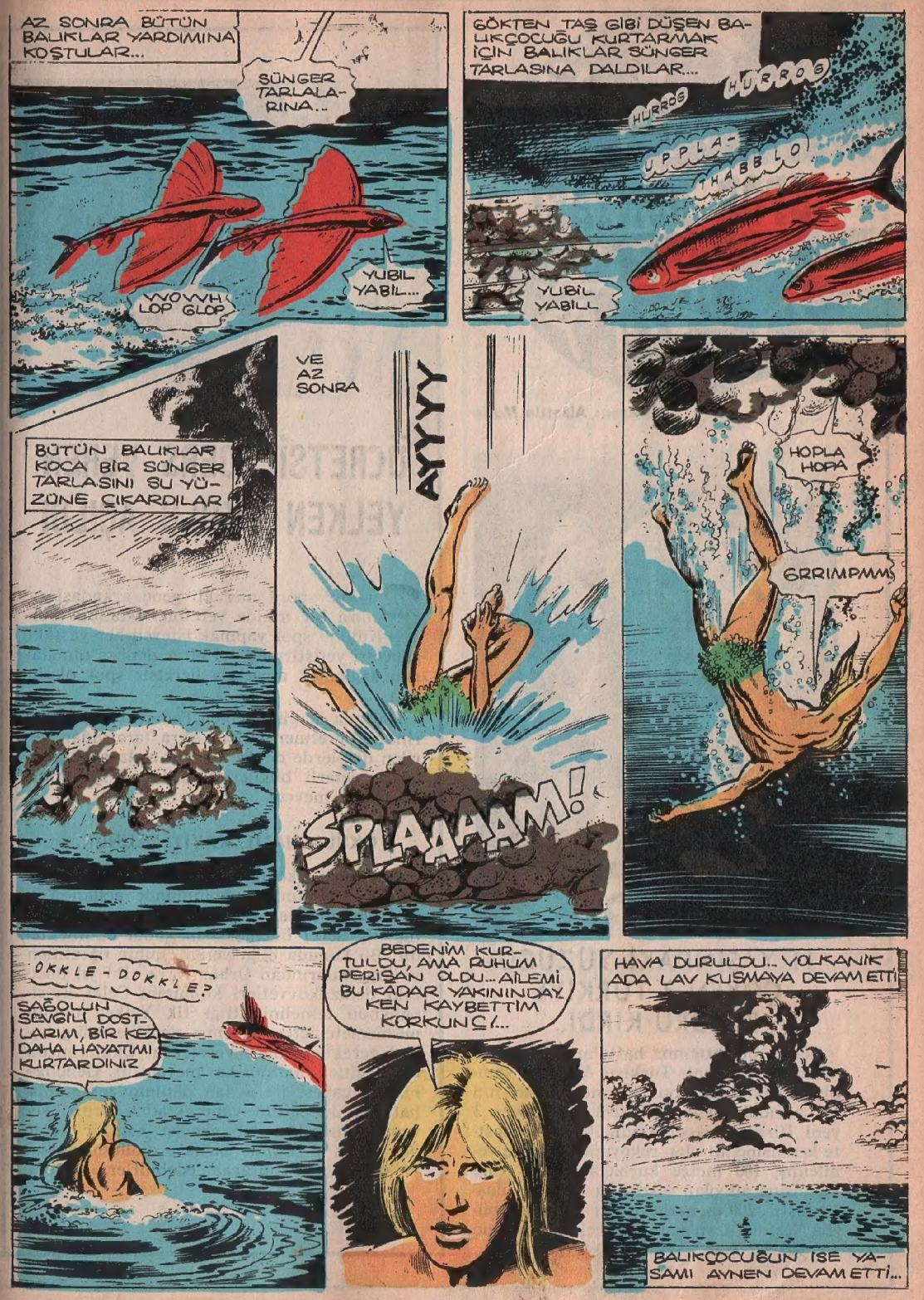
AZ SONRA BÜTÜN BALIKLAR YARDIMINA KOŞTULAR...
SÜNGER TARLALARINA..
YVOVVH LOP GLOP
YUBİL YABİL...
GÖKTEN TAŞ GİBİ DÜŞEN BALIKÇOCUĞU KURTARMAK İÇİN BALIKLAR SÜNGER TARLASINA DALDILAR...
HURROS
HURROS
UPPLA-
THABBLO
YUBİL YABİLL
BÜTÜN BALIKLAR KOCA BİR SÜNGER TARLASINI SU YÜZÜNE ÇIKARDILAR
VE AZ SONRA
AYYYY
SPLAAAAM!
HOPLA HOPA
GRRIMPMMS
OKKLE-DOKKLE?
SAĞOLUN SEVGİLİ DOSTLARIM, BİR KEZ DAHA HAYATIMI KURTARDINIZ
BEDENİM KURTULDU, AMA RUHUM PERİŞAN OLDU... AİLEMİ BU KADAR YAKININDAYKEN KAYBETTİM KORKUNÇ!...
HAVA DURULDU.. VOLKANİK ADA LAV KUSMAYA DEVAM ETTİ
BALIKÇOCUĞUN İSE YAŞAMI AYNEN DEVAM ETTİ...

SON...

SPOR DÜNYASI

Derleyen: Alâettin Metin

11 YAŞINDAKİ YÜZÜCÜ ÇÖYEN 3 TÜRKİYE REKORU KIRDI..

Geride bıraktığımız haftalarda İzmir'de düzenlenen puanlı Türkiye Atletizm şampiyonasında İstanbul Yüzme İhtisası'nın 11 yaşındaki genç yüzücüsü Can Çöyen 3 yeni Türkiye rekoru kırdı. 100 m. serbestte kendisine ait olan rekorunu 1.18.6 ile yenilemiş, 100 metre kurbağalamada, yine kendisine ait olan rekorunu 1.38.7'ye ulaştırmıştır. 200 m. serbestte kendisinden büyük Yeşim Turan'a ait olan rekoru ise genç yüzücü 2.54,6 ile yenilemiştir..

ÜCRETSİZ DERS VEREN YELKEN OKULU AÇILDI

Bu kez spora meraklı genç arkadaşlarımıza bir müjde verelim.. İstanbul Yelken Kulübü spor yapmak isteyen her yaştaki gençleri yetiştirmek, iyi birer denizci olmalarını sağlamak amacıyla ücretsiz spor okulu açtı.

Haftada üç gün Yelken Federasyonu üyelerinden öğretmen Orhan Akra tarafından verilen derslerde denize ilk kez açılacak öğrencilere yeterli bilgilerin verilmesi için tüm olanaklar mevcut..

OKULA NASIL KAYIT OLUNUR..

Fenerbahçe koyunda bulunan İstanbul Yelken Kulübünün bir bölümünde açılan Yelken okuluna her yaştaki gençler ve velileri hiç bir ücret ödemeksizin kabul edilmektedir. Bu konuda bilgi veren okulun öğretmen ve kurucularından Orhan Akra «İki yıl önce eski deniz kuvvetleri komutanı Celâl Eyicioğlu'nun temelini attığı İlk Yelken okulunu hizmete açtık. Gayemiz, denizi seven gençlere gerekli bilgileri vermektir. Okulumuzda tüm eğitici malzemeler mevcuttur. Gençliğe hizmet gayesi ile açılan okulumuz şimdilik haftada üç eğitim yapmaktadır. Denizi seven ve meraklı olan gençler hiç bir ücret ödemeden 2 resimle birlikte okulumuza kayıt olmak için müracaat edebilirler..» diyor..

Beşiktaş'ın Sevilen Kaptanı SANLI

Sanlı 1945 yılının sıcak bir Temmuz ayında Niğde Aksaray'ında Dünyaya geldi. Alaettin ve Pakize çiftinin ikinci çocuklarıdır. Kendinden beş yaş küçük Kortay ve kendinden beş yaş büyük Behram isimli kardeşleri vardır, Sanlı babası Vali olduğu için Türkiye'nin hemen hemen bütün illerini gezdi. İlkokulu Edirne'de, Ortaokulu İzmir'de ve Liseyi Kabataş'ta bitirdi. Daha sonra Beşiktaş'daki Işık Mühendislik okulunun son sınıfından ayrıldı. Futbola 1960 yılında Beşiktaş jüniorlar takımında başlayan Sanlı sırasıyla Beşiktaş genç ve daha sonra da A takımına girdi. Şimdi Beşiktaş'ın kaptanlığını yapan Sanlı bu sezon futbolu bırakacağını açıkladı. İlk Millî formayı Napoli'de İspanya'ya karşı 3-3 berabere kaldığımız maçta giyen genç oyuncu bugüne kadar 27 kez Millî oldu. Beşiktaş'ın kaptanı yalandan hiç hoşlanmıyor. Başarısını ise düzenli yaşantısına borçlu olduğunu söylüyor. Sanlı'nın en büyük ideali ise takımını bu yıl şampiyon görüp futbolu bırakmak.

ÖDÜLLÜ test yarışması

- OZAN YAYINEVİ ilkokul 4. ve 5. sınıf öğrencileri arasında her yıl bir test yarışması düzenler.
- Bu yarışmaya her öğrenci katılabilir.
- Yarışmaya katılmak isteyen öğrenci aşağıdaki kuponu doldurup OZAN YAYINEVİ'ne göndermelidir.
- Yarışma sonuçları her öğrencinin kendisine, yarışmayı kazansın ya da kazanmasın hemen bildirilir.
- Yarışmaya siz de katılınız. Böylece sınavlardan önce başarı ve bilginizi ölçme ve değerlendirme olanağını kazanmış olursunuz.
- Kazananlara verilecek armağanlar:
  Milliyet Mini Kültür Ansiklopedileri
  Doğan Kardeş Ansiklopedileri
  Arkın Kitabevi Modern Atlasları
  Ozan Yayınevi Ozan Test B Takımla

DİKKAT!

Aşağıdaki kuponu doldurunuz ve OZAN YAYINEVİ'ne postalayınız.

*

ozan yayınevi

Kardeşler pasajı. no. 105
Beyazıt/İstanbul
Telefon. 264446

TEST YARIŞMASI KİMLİK KARTI

Öğrencinin adı - soyadı
Okulunun adı
Sınıf - şube - no.
Öğretmeninin adı-soyadı
Öğrencinin ev adresi

ŞEHİ

SİPRU BRETZELBURG

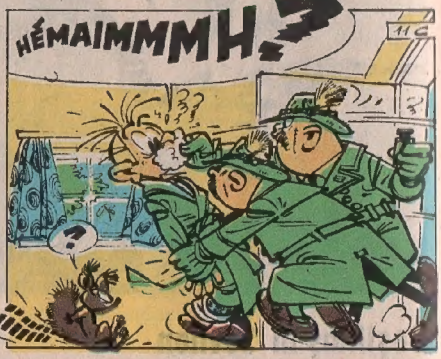

SERÜVENLERİ

ÖET: Bretzelburg kralının hapiste olduğunu öğrenen Sipru ve arkadaşları ona yardım etmeye çalışırlar. Fakat gizli polisler onları arar ve izlerini bulur.

DEVAMI VAR

GÖRÜNMEYEN GÖZ

Radar, II. Dünya Savaşı'nda öylesine önemli bir rol oynadı ki, tarihin akışını değiştirdi denebilir. Radar olmasaydı, kazananlar kaybedebilir, kaybedenler kazanabilirdi.

Bugün radar, harp sahasında olduğu kadar, sulhta da birçok görevde kullanılıyor. Örneğin, radar sayesinde, uçaklar binlerce metre yükseklikten güvenlik içinde yere indirilebiliyor.

Radarın esas prensibi, hepinizin bildiği bir olaya, ekoya dayanır. Açık bir arazide, yüksek sesle bağırırsanız, gürültünüzün çıkardığı ses dalgaları etrafa yayılacak ve bir müddet sonra kaybolacaktır. Oysa, eğer bağırdığınız yerde bir dağ, bir tepe, hatta yüksek bir bina varsa, ses enerjisinin bir kısmı oraya çarpıp, tekrar size dönecektir. Ekonun size varma zamanı bu dağın veya tepenin uzaklığına bağlıdır.

Radar da, saniyede 280.000 km. hızla yol alan radyo sinyalleri ile aynı prensip üzerine çalışır. Sinyalleri elektronik olarak gönderme ve geri alma arasındaki zaman, mikro saniyelerle (saniyenin milyonda biri) ölçülür. Böylece aranan maddenin uzaklığı ve tam yeri tespit edilir.

Radar ilk olarak 1904'te genç bir Alman kâşifi tarafından bulundu. Fikir gayet basitti ve bir alıcıya bağlı bir radyo vericisinden ibaretti.

Vericiden çıkan radyo dalgaları ancak bir metale çarpıp geri döndüğü zaman, örneğin denizdeki bir gemiye, alıcıdan çıkan ses dalgaları çalışıyordu. Bu basit radar şekli 1922'ye kadar pek önemsenmedi. Hatta 1930'a kadar pek kullanılma olanağı olmadı.

Radar, radyo dalgalarıyla uzaktaki maddelerin özellikle uçakların yerini tespit etmeye yarıyordu. Almanlar savaş sırasında düşman uçaklarının bilhassa ülkelerine çok yakın olan İngiliz hava üslerini tespit etmek için bu aletten alabildiğine yararlandılar.

Almanlar II. Dünya Savaşı'ndan 4 yıl önce gece gündüz çalışarak büyük radar istasyonları, hava kuleleri ve radar malzemeleri hazırladılar. 1939'da harp patlak verdiği zaman Almanlar tam anlamıyla hazırdılar.

İngilizler de bu arada boş durmadılar. Hükümet bir grup elektronik mühendisini bu iş için görevlendirdi. Robert Watson-Watt başkanlığında, önceleri radyo tespiti adı verilen, daha sonra radar denilen görünmeyen göz üzerinde birçok araştırmalar yaptılar. 1935'te 10 km. uzaklıktaki bir uçağın yerini tespit edebildiler.

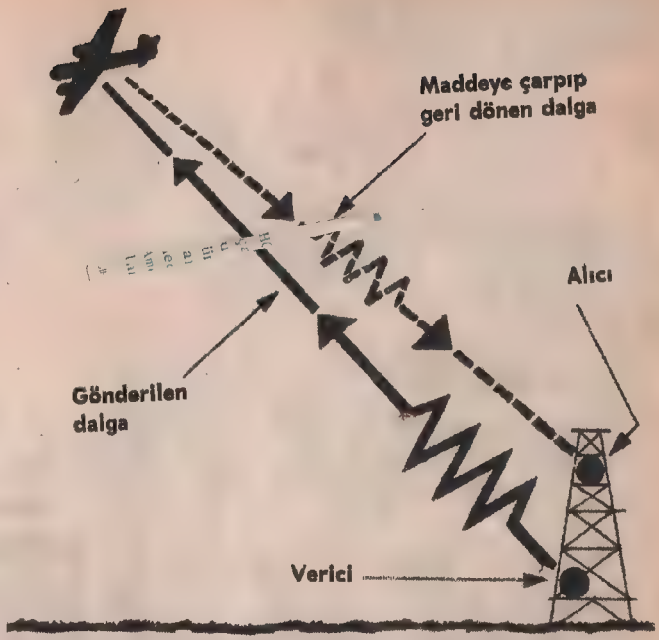

Rudar kısa radyo dalgaları yoluyla bir maddenin yerini tespit etme metoduna denir. Yukarıdaki şekilde Radarın çalışma sistemini görüyorsunuz.

Radar operatörleri, saldırıları önceden haber verebilirler. Uçakların, düşman saldırısını önlemek için gece gündüz gökyüzünde dolaşması olanaksız. Pilotlar yerde hazır vaziyette beklerler. Radar düşman saldırısını ikaz edip alarm verdiği zaman harekete geçerler.

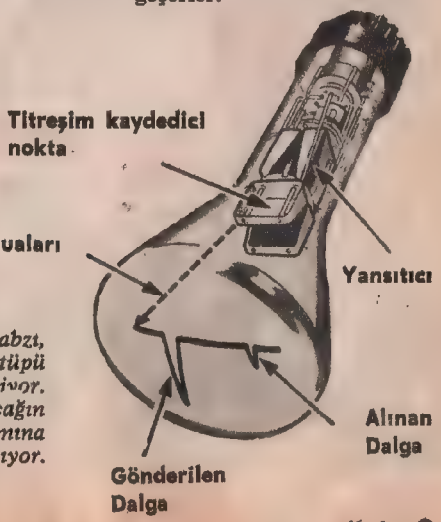

Radarın sesi ve nabzı, operatöre bir şua tüpü içinde haber veriyor. Bu dalgalar uçağın yerini tam tamına hesaplanmasını sağlıyor.

STINGREY
ARKTIKA'DA DÜNYANIN TEK ROBOT HAVA AYARLAMA MAKİNESİ YEPYENİ ÇALIŞMALAR YAPIYORDU. SUNİ GÜNEŞ IŞINLARI BUZULLARIN ÜZERİNDE PARLARKEN....
DENİZKENT'TE
HAVA KONTROL KOMUTANLIĞI NE YAPIYOR? OYUN MU OYNUYOR?
HEMEN GİDİP NE YAPTIKLARINI GÖZLERİMLE GÖRMEK İSTİYORUM HELİKOPTERİM HAZIRLANSIN...
PEKİ EFENDİM..
AYNI ANDA SARP KAYALARLA KAPLI BİR ADADA BULUNAN HAVA KONTROL MERKEZİNE BİR UÇAK YAKLAŞTI....
DÜNYA HAVA KONTROL MERKEZİ
MORENO... ÇOK KOMİK DEĞİL Mİ HALİM? ÜÇ GÜN FLORİDA TATİLİM BU YAĞMURLAR YÜZÜNDEN BERBAT OLDU...
KOMİK DEĞİL ÜZÜCÜ EFENDİM. OYSA KONTROLLARIMIZDA BÖYLE BİR DEĞİŞİKLİK GÖRMEMİŞTİK...
ŞU SON ALTI SAATTE BULUTLARIN DURUMU DURMADAN DEĞİŞTİ
BU Sİ DÜŞÜSÜ VE ANI YÜKSELİŞİN NEDENLERİNİ BULMAMIZ ŞART. ELEKTRONİK BEYNİN VERDİĞİ BURGULAR BİZİMKİLERİN EŞİ VE HİÇ BİR SONUŞ ALINMIYOR..
İKİ METEROLOJİ UZMANI DA AYNI KONUDA ÇALIŞIYORLARDI.. DERKEN
BENİM HESAPLARIMA GÖRE İSİ BÖYLE DÜŞERSE DÜNYAYI BUZLAR KAPLAYACAK....
BUZ BULUTLARI BU TARAFA DAHA DA YAKLAŞMIŞ ANLAMIYORUM....
BÖYLECE..
BUNUN ANCAK NORMAL BİR DURUM OLMADIĞINI SÖYLEYEBİLİRİM... BİR İŞ VAR BUNDA...
KOMUTAN SHORE'DE ANLAMIYORDU....
YENİDEN HAVA KONTROL ŞUBESİNİ ARA ATLANTA..
AMA BABA ONLAR DA İŞİN NE OLDUĞUNU ANLAMIŞ DEĞİLLER.. DAHA FAZLA PANİĞE KAPILMASINLAR.. VİDEO HAZIR BABA....
KOMUTAN SHORE YÖNETİCİYİ SERT KONUŞTU....
TABİİ BİR DURUM DEĞİL BU... ANLIYAMIYORUZ DURUMU....
KOMUTAN KAPTANLARI ÇAĞIRDI
ULTRASONİK BULUTLAR HAKKINDA ÇOK ÇABUK RAPOR VERMENİZİ İSTİYORUM. ÖZELLİKLE SOĞUK HAVA BULUTLARININ ETKENİNİ BULUN..
DAHA ÖNCE PASİFİKTE BİR AYSBERG GÖRDÜĞÜMÜ HİÇ HATIRLAMIYORUM...
HEMEN DENİZKENT'İ ARAYALIM....
DÖRT UÇAKTA BUZ BULUTLARININ ARASINDA SON HIZLA İLERLİYORLARDI....
SOĞUK HAVA YAKITI DONDURMADAN İŞİTİCİLARI ÇALIŞTIR CO...
KOMUTAN SHORE DURUMU DÜŞÜNÜYORDU.
DÖRT YENİ RAPOR GELDİ BABA... BAKIN..
SONRA....
ORTADA BİR GARİPLİĞİN OLDUĞU MUHAKKAK EFENDİM.
ONU BULMAK DA SİZE DÜŞÜYOR...
AYNI ANDA GÖKYÜZÜNDEKİ ULTRASONİK DALGALANMALARIN NEDENİNİN ARAŞTIRAN UZMANLARA GARİP BİR ŞEY OLDU..

DEVAMI VAR

DÜŞKÜN ÇOCUK

YAZAN
Kemalettin
Tuğcu

OYNAYANLAR
Hakan Tanfer
İbrahim ve Müşfik

12

ÖZET: Yılmaz, üvey babası tarafından İstanbul'a getirilip terkedilir. Başından geçen kötü olayların sonunda bir avukatın yazıhanesinde iş bulur.

Hele gece gelip de onun yeni elbiselerini görünce, öyle kızmış ve öyle dudak bükmüştü ki... Hırsından:

— «Sen gidince, biz de başımızın çaresine bakarız,» demişti. Halbuki Yılmaz öyle düşünmüyordu:

— «Neden böyle söylüyorsun Remzi?» diyordu. «Ahlâksız çocuklarla uğraşacağına, sen de bir iş bulsana!..»

Remzi bu söze karşı:

— «Ben kimseye uşaklık edemem,» demişti.

Annesi onu: «Keşke sende Yılmaz'ın iyi huylarının yüzde biri olsa,» diye paylamıştı.

Yemekten sonra yazıhaneye bir sürü müşteri geldi. Adnan Bey, Yılmaz'ı öteye beriye yolluyor, pul aldırtıyor, tarif ettiği dosyaları çıkartıyor, kanun kitaplarını istiyordu. Her şeyi bir defa söylemek, anlatmak yetişiyordu. Yılmaz ateş gibi bir çocuktu. Adnan Bey'in bakışından, ne istediğini anlamaya başladı. Sonra hemen o gün makinede yazı yazmayı öğrenmeye de çalıştı.

O gece Remzi eve gelmedi. Annesi çok üzüldü. Yılmaz:

— «Teyzeciğim,» dedi. «Bari ben gideyim artık.. Ara sıra gelir. seni görürüm. Zaten her gün çalışmaya da başladın.»

Kadının canı buna çok fena sıkıldı:

— «Sen de benim oğlumsun,» diyordu. Hem nereye gideceksin? Bana bu kadar emeğin var. Ben, konu komşuya seninle iftihar ediyorum.»

Fakat arası bir hafta daha geçince, kadın ağlaya ağlaya anlattı:

— «Remzi'yi gördüm. Yılmaz o evden çıkmayınca ben gelmem, diyor. Şimdi yaz, havalar ısınmaya başladı amma. Yine istemiyorum. Fena arkadaşlarla büsbütün yalnız kalıyor. Sana komşulardan bir yer bulalım mı dersin, Yılmaz'cığım?» Yılmaz işi anlamıştı. İçini çekti:

— «Sen beni hiç düşünme teyzeciğim,» dedi. «Gelmezsem sakın merak etme!»

O sabah çıkarken, bir daha dönmemeye karar verdi. Remzi onu, uzaktan serseri arkadaşlarına gösteriyor:

— «Avukatın uşağına bak,» diye bağırıyordu.

Yılmaz ona doğru gitti. İki arkadaşının içinde:

— «Benim için ne söylersen söyle kardeşim,» dedi. «Ama anneni düşün! Kadıncağız ağlıyor. Madem ki istemiyorsun, ben artık medreseye gelmeyeceğim!»

Remzi alay ediyordu:

— «Tabiî gelmezsin. Karnın doydu, işe girdin, kibarlaştın!»

— «Ben görmemiş bir çocuk değilim Remzi. Sen, beni evinizde çok gördün. Haydi Allahaısmarladık. Size de allahaısmarladık arkadaşlar!»

Öteki iki çocuk Yılmaz'a «güle, güle!» dediler. Remzi hâlâ alay edip duruyordu.

O gün Adnan Bey, Yılmaz'ın durgunluğunu sezdi. Sordu. Çocuk:

— «Efendim,» dedi. «Ben de size anlatacaktım. Remzi beni kıskandığı için eve gelmiyor. Annesi çok üzülüyor. Ben, buna sebep olmayayım,.. Artık oraya gitmeyeceğim.»

— «Peki, nerede kalacaksın? Burada yatar mısın?»

— «Burada mı?..»

Yılmaz kıpkırmızı olmuştu. Adnan Bey:

— «Bana her şeyin doğrusunu söylemeyi vaadetmiştin,» dedi. «Anlat bakalım!»

— «Burada kalmaya korkarım efendim. Mustafa efendi beni nerede görse, dişlerini gıcırdatıyor: «Elbet sen benim elime geçersin!» diyor. Geçen gün, ben merdivenleri çıkarken, yukarı kata çıkarttığı odunları yuvarladı. Az daha başıma geliyordu.»

Adnan Bey yemeğe çıkarken, Mustafa'ya tembih etti:

— «Bu kimsesiz çocukla uğraşmayı bırak Mustafa.»

Yemekten sonra hep, Yılmaz'ın nerede kalacağını düşünüyordu. Çocuk:

— «Efendim,» dedi. «İhtiyar, kimsesiz bir kadın var. Beni çok sever. Küçücük bir evde oturuyor. Kendime bir yer buluncaya kadar ona misafir olurum.»

— «Peki, öyle yap Yılmaz.»

EMANET PARA

Yılmaz yolları, mahkemeleri, müşterileri öğrenmişti. Bir buçuk ay içinde makinede Adnan beyin söylediklerini yazmaya başlamıştı. Yazıhanedeki dosyaları o biliyor, avukatın bıraktığı belgeleri yerli yerine koyuyordu.

İkinci ayın sonunda Adnan Bey hesap yaptı. Ona ilk ay elli, ikinci ay altmış lira aylık saymıştı. Gündüz yemekleri de kendisinden. O güne kadar verdiği paraları yazdı. Altmış lirayı da eline saydı.

Yılmaz, bu kadar büyük parayı hiç kazanmamıştı. Onları alınca:

— «Şimdi Balıkpazarına gideyim efendim,» dedi. «Geçen gün oradan geçtim, dükkân açıktı. Vasil usta çalışıyor.»

Adnan Bey: «Haydi,» dedi. «Haydi git oğlum. Senin bu namuslu hareketine karşı duramam... Haydi git! Bakalım ne yapacak Vasil usta?..»

Yılmaz sevinçle Balıkpazarına koştu. Dükkâna girdi. Vasil usta, biraz sararmış ve zayıflamıştı. Kendisi köşede oturuyor, bir çırak çalışıyordu. Yılmaz doğruca onun yanına gitti. Elini tutup öptü:

— «Geçmiş olsun ustacığım. Nasılsın, iyi misin?»

Vasil hayretle bakıyordu:

— «Allaha çok şükür, eyiyim işte... E, sen kimsin geççuk bey?..»

— «Ustacığım, ben senin çırağın, Yılmaz değil miyim?..»

— «Ne didin, ne didin? Benim çırağım mı? Çırah da neymiş? Sen bir bey çocuğusun... Çırahlık neyine?..»

— «Ustacığım, sen hastalanmadan önce yanında çalışıyordum ya.»

— «Ha, dur bakayım! Şöyle ışığa gel! Anladım şimdi, anladım... Hay çok yaşayasın sen... Ne oldun böyle? Giyinip kuşanmışsın?..»

— «Bir avukatın yanında çalışıyorum, ustacığım!»

— «Sen akıllısındır. Yaman çocuksundur sen... Eee, neye geldin?»

— «Ustacığım, hem seni görmeye, geçmiş olsun demeye geldim; hem de borcumu vermeye...»

— «Ne borcu?»

— «Hani hastalandığın gün bana bütünlemek için elli lira vermiştin ya... O para bende kaldı...»

— «Sen de mi kaldı? Ha, sen de kaldıydı, doğru. Doğru emme...»

— «İşte paranız ustacığım, buyurun!»

Hacı Vasil şaşırmıştı. Kızardı, elleri titredi. Sonra bağırmaya başladı:

— «Hey gomşular! Bedros efendi, Saim efendi! Biyol buraya bakın! Yanıma gelin, eşim dostum! Hele şu olanlara bakın! Bedros efendi!..»

Sağdaki, soldaki pastırmacılar telâşla geldiler. Hacı Vasil ayağa kalkmıştı:

— «Amanın a dostlar,» diyordu. «Olana bakın biyol! Bu benim çırak oğlan, bu benim Yılmazım bu çocuk, ne işler etti bana dostlar!»

Karamanlı Hacı Vasil'in gözlerinden yaşlar akıyordu. Böyle ağlaya ağlaya işi onlara da anlattı. Daha sonra kalktı. Yılmaz'ı iki yanağından öperek bağrına bastı:

— «Doğru didin, doğru emme, sen o kadar çalıştın yanımda... On para virmedimdi sana... Ya senin gündeliklerin ne olacak? Sen insan çocuksun, sen doğru çocuksun, sen büyük adam olursun.

(Devamı Var)

Yılmaz, uzun bir süre önce kendisine emanet edilen parayı eski patronuna iade ederken, iyi bir iş yapmış olmanın kıvancı içindeydi.

Yılmaz avukatın yazıhanesinde zaman geçtikçe daha çok iş öğrenmeye başladı. Hatta daktiloda yazı yazmayı bile başarıyordu.

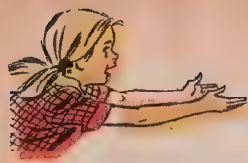

TOBİ VE BEN

KÜÇÜK JENİ BELL'İN YAŞAMINDA YEPYENİ BİR DÖNEM BAŞLIYORDU. BİR KAÇ GÜN İÇİNDE HAYATTAKİ TEK VARLIĞI OLAN ANNESİNİ KAYBETMİŞ, ARDINDAN KÖTÜ RUHLU BİR ADAMIN HİMAYESİNDE YAŞAMAK ZORUNDA KALMIŞTI... ŞİMDİ BELİRSİZ BİR YÖNE DOĞRU YOLA ÇIKTILAR....

JENİ NE DESE BOŞUNAYDI... JİM PETER KIZIN HAYATINI İYİ PLANLAMIŞTI... BUNDAN BÖYLE KÜÇÜK KIZIN HAYATINDA ARKADAŞA YER YOKTU... BU BİR KÖPEK BİLE OLSA ARKADAŞI OLMAYACAKTI ARTIK....

JENİ GÖZYAŞLARI İÇİNDE ADAMA DÖNDÜ....

HAYIR ALMIYACAĞIZ... ISIRIYOR ÇÜNKÜ!

NE OLUR TOBİ'Yİ DE ALALIM.. YALVARIRIM BIRAKMAYALIM

KÖYDEN 20 KLM. ÖTEDE....

NE OLUYOR NEDEN ARABAYA BAKIP GÜLÜYOR ÇOCUKLAR?..

KÜÇÜK, GÜZEL KÖPEĞİM BENİM, SENİ HİÇ GÖREMİYECEĞİM ARTIK... ÇOK KÖTÜ BENİM İÇİN

ARABA İYİCE UZAKLAŞMIŞTI

HER ANIM ONUNLAYDI... ARTIK YANIMDA YOK... BULAMIYACAĞIM.ONU..

YETER KES ARTIK ZIRLAMAYI.. SENİ GÖTÜRECEĞİM YERDE SENİ ZOR BESLEYECEĞİM..ONA BAKAMAYIZ!..

JİM PETER'İN EVİNE GELDİKLERİNDE...

İŞTE BUNDAN SONRAKİ EVİN SULUGÖZ HANIM! BURASIDIR.. İN.

ANNEM VE TOBİ OLMADAN YAŞAMIŞIM YAŞAMAMIŞIM NE OLACAK...

AYNI ANDA BİR ŞEY OLDU...

NE VAR ORADA?..

TOBİ ARABANIN ÜSTÜNDEN ATLADI...

TOBİ.... HİÇ UMMAZDIM.. HARİKA...

ÇIKAN KISMIN ÖZETİ: Jeni Bell on bir yaşında çekingen bir kızdır. Babası savaşta öldükten sonra annesiyle dağ kasabasında yaşamaya devam ederler. Ama şanssızlıklar peşlerini bırakmaz ve ani bir kalp krizi sonucu hastaneye kaldırılan annesi orada ölür. Jeni köpeği Tobi'yle beraber yapayalnız kalmıştır.

NAN PETER ONLARI İÇERİ ALIP JENİ'YE ODASINI GÖSTERDİ... KADIN TOBİ'YE ÇOK İLGİLENMİŞTİ.. AMA KÖPEĞİN HALİNDEN, ONUN KADINDAN HİÇ HOŞLANMADIĞI ANLAŞILIYORDU.

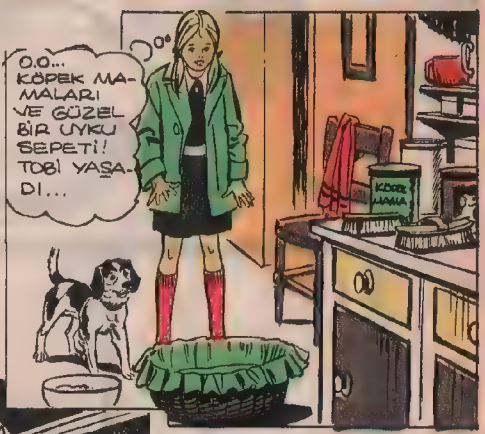

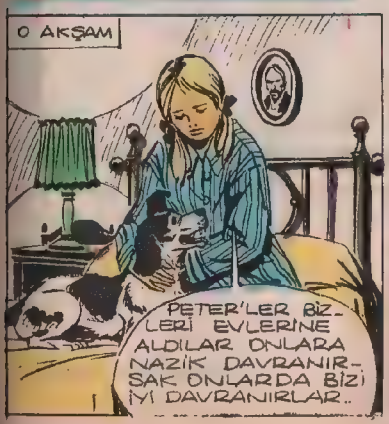

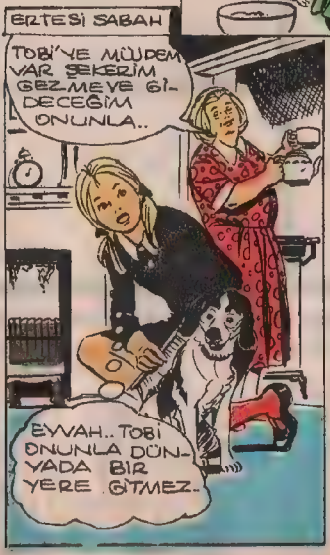

DEVAMI VAR.

OYUN EĞLENCE BİLMECE

Yİ

R

Yukarıdaki şifreyi çözebilirseniz karşınıza bir atasözümüz çıkar.

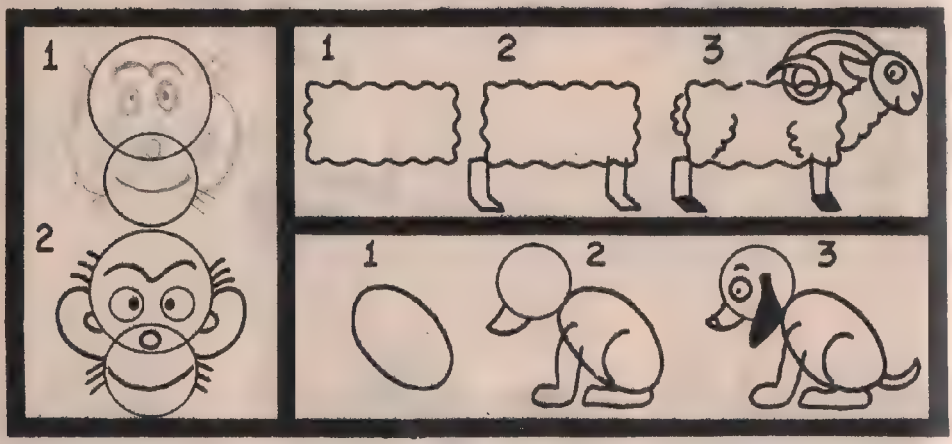

Güzel ve kolay resim yapmak istiyorsanız, yukarıdaki usülden yararlanabilirsiniz. Maymun başı yapmak için önce içiçe iki daire, sonra diğer organları yerleştirmek yetiyor. Köpek ve keçiyi de aynı usülle yapmanız mümkün.

YUKARIDA BAŞINI YAPTIĞINIZ MAYMUNUN, ŞİMDİ DE TÜMÜNÜ YAPMAYA ÇALIŞIN...

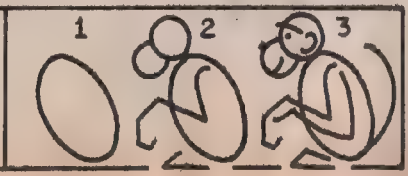

(Çözümler 31. sayfada)

OKULDA BAŞARI ANAHTARI

Doğan Kardeş ANSİKLOPEDİSİ

Tam takım ciltli olarak çıktı!

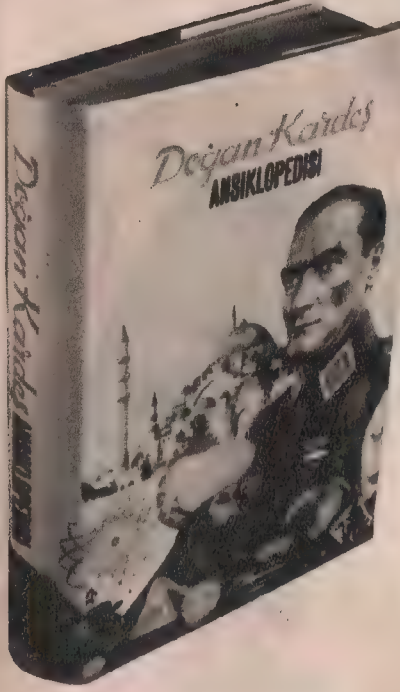

İLK VE ORTAOKUL DERSLERİNDEKİ BÜTÜN KONULAR ÇOCUKLARIN KOLAYCA KAVRAYABİLECEKLERİ ŞEKİLDE ANLATILMIŞ, KONULAR RENKLİ FOTOGRAFLARLA, RESİMLERLE AÇIKLANMIŞTIR.

1000 sayfa — 75 Lira Genel Dağıtım: BATEŞ

Mini Roman

İŞTE BÖYLE!

Yazan: Aslan ASLANERER

Masal diye geçme, inan. Bu sözlerde, gerçek yaman,
Olur olmaz anlatılan,
Olaylarda bir giz vardır.
Saklı bir gömü gibi, eşsiz bir değer taşır.
Oku bunu satır satır. Hem düşün, hem oyalan...
İşte böyle başladı, geçen gün bana olan...

Kahvaltı masasına herkesten önce koştum. Çok acıkmıştım. Babam içerde traş oluyor. Annem kardeşlerimin sabah temizliğini yaptırıyor. Bense daha elimi yüzümü bile yıkamadım. Yıkanmak falan istemiyorum. Yataktan fırladığım gibi koştum. Oburluk iyi değil derler. Ne varmış? Ben oburum işte! Kimse gelmeden masaya konanların hepsinden tatmalıydım. Hepsini yutmak istercesine atıldım. Birden kendimi masanın üstünde buldum. Peynir tabağının yanındaydım.

— «A! A! Ne oluyor böyle?» diye bağırdım! Sanki masa birdenbire büyümüştü. O kadarcık yere başka türlü nasıl sığarım?

— «Yoksa ben mi küçülüyorum?» diye düşündüm. Ellerimi uzattım. Tabağın kenarına tutundum. Kendimi yukarı çektim. Şimdi tabağın içindeyim. Peynir dilimleri kocaman bloklar gibi görünüyor.

— «Ne tuhaf,» dedim. «Bir sinek, yok yok bir karınca kadar oldum, belki de daha küçük bir şey!»

Çevremdekiler git gide büyüyorlar. Yahut ben küçülüyorum. Peynir dilimleri birer dağ gibi görünmeğe başladı. Çok korkmuştum.

— «İmdat, beni kurtarın,» diye bağırdım. Aralıkta beni görmezler, onun için peynirin üstüne çıkayım, dedim. Tırmanmağa başladım. Peynirin yüzeyi öylesine girintili çıkıntılı ki... Hem yumuşak, hem de çok kaygan. Tırmanmağa çalışırken kendimi ayda gezen astronotlara benzettim.

Bir yandan da:

— «İmdat,» diye bağırıyordum. Derken ayağım kaydı. Tutunamadım. Bir oyuğa yuvarlanıverdim. Bir yerim incinmedi. Sanki giysilerim de ufalmış, beni saran bir kabuk, yok zırh gibi bir şey olmuştu. Herhalde incir çekirdeğinden bile küçük bir şey oldum.

— «Ya beni, kurtçuk, yahut böcek diye eziverirlerse!..» Korkum büsbütün arttı.

Bir vızıltı duydum. Kocaman bir yaratık. Biraz öteye kondu. Bu dev gibi hayvan da ne? Dikkatle bakınca anladım. Bayağı bir sinek. Çok küçüldüğüm için bana böyle iri görünüyordu. Aman ne çirkin, ne korkunç şey. Kıllı, kıllı bacakları var. Kılları da çatallı, pürtüklü. Araları çamur gibi pislik dolu. Kötü kötü kokuyor. Dolaşırken bastığı yerlere bulaştırıyor. Fil hortumu gibi bir burnu var. O da kıllı. Ona da pislikler bulanmış.

Hortumu ile her yeri yokluyor. İşine gelenleri emiyor. Şöyle biraz dolaştı. Bir iki yeri emdi. Ortalığı bulaştırdı, gitti. Bulaştırdığı pislikler içinde vıcır vıcır birşeyler oynaşıp duruyor. Kötü kötü de kokuyorlar.

(Devamı 26. sayfada)

çocuklar,
sabahları yanınıza şu üç şeyi almayı
unutmayınız

paso, harçlık, selpak...

Temizlik ve intizamdan
iyi not almanız için
SELPAK mendil
gerekli.
Burnunuzu, yüzünüzü,
elinizi, sıranızı,
SELPAK'la silin.

SEL PAK
mendil

kağıdın ipeği
temizliğin gereği

san grafik - 49 11 22

Mini Roman

İŞTE BÖYLE

(Baştarafı 24. sayfada)

Şimdi bu pis peyniri bizimkiler yiyecekler. Derken aklıma geldi. Peynirin içindeyim. Öyleyse beni de yiyecekler. Aman, eyvah. O zaman ben ne olurum? Ölürüm herhalde!..

Belki de sofrada olmadığımı görürler, aramaya kalkarlar. Herhalde bulamazlar, Peynir kurtçuğu haline geldiğimi kim düşünecek? Nereden bilecekler burada olduğumu?..

Bağırsam duyarlar mı? İşte bütün gücümle haykırıyorum. Duyan yok galiba! Ya sesim de boyum gibi küçüldüyse? Nedir bu başıma gelenler! Demeğe kalmadı. Yanımdan sert bir şey geçti. Ya bıçak, ya çatal. Az daha eziliyordum. İçine gömüldüğüm topak sarsıldı, dağıldı.

— «Beni yemeyin, ben peynir değilim, imdat!» diye avazım çıktığınca, var gücümle haykırdım, bağırdım. Bir daha, bir daha bağırdım. Hepsi boşuna. Birden uçağa binmiş gibi havalandığımı sandım.

— «İşte biri aldı, ağzına atıyor,» dedim. Bir şey dememe, daha düşünmeme kalmadı. Kendimi ılık, vıcık vıcık ıslak bir yerde sallayan, zıplatan, yuvarlayan bir şilte üzerinde buldum.

Yanlardan ılık sular sızıyor, tutunduğum topakcığı ıslatıyor. Şilte gibi şeyin savurması ile de yuğuruluyor, hamur gibi daha da yumuşak bir hale geliyordu.

Birisinin ağzında olduğumu anladım. Şilteye benzettiğim şey dil olsa gerek. Bu sular da tükürük olacak. Ya dişler. Aman işte o fena. Onların arasına gidecek olursam...

Sineğin bulaştırdıkları içinden çıkan kötü suratlıları da gördüm. Onlar da benim gibi korku ve telâş içindeydi. Derken koca kayalar gibi inen çıkan birbirine çarpan dişleri gördüm.

— «Ah! Şu pisler bir ezilse,» dedim. Ne dersiniz ezilmediler. Girinti çıkıntı, kovuklar arasına saklandılar, kendilerini kurtardılar. Ben de bir iki defa ezici kayalar arasına düştüm. Onlar gibi yaptım, zor kurtuldum. Bakımlı dişlerde belki böyle kovuklar yoktur.

Dişlerin gerisinde tıpkı bir tünel ağzı gibi açılan bir kovuk var. Ezilen yumuşayan her şey oraya doğru kayıyor. Delikten içeri giriyor, kayboluyor. Biz de yavaş yavaş oraya doğru itiliyoruz. Bu koca delik belki benim de sonum olacak.

Çabalamalarım, direnişim boşuna oldu. İtile kaydırıla bu koca çukurun yanına kadar geldim. Son gelen sulu hamur yığını ile sele kapılmış bir yonga gibi sürüklenip düştüm.

Çıkıntı gibi bir yer buldum, tutundum. Yukarı tırmanmak istedim. Olacak gibi değil. Tepemden aşağı, sanki bir çağlayan boşanıyor. Tutunduğum yer de sarsılıyor. Cıvık hamur gibi şeyler düşerken beni de sürüklüyorlar. Hızla düşüyorum.

Cooop!..

Koyuca ılık sulu bir havuza düştüm. Fıkırdayan, durmadan çalkalanan, kocaman çaydanlık gibi bir yer. Ufaklığıma bakırılsa bir göl, bir deniz kadar da büyük...

— «Burası miyde herhalde,» diye düşündüm. «Acaba kimin midesindeyim?..» Bir yandan da kendi kendime: «Tamam oğlum, işte şimdi hapı yuttun,» diyordum. *(Devamı var)*

BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

• Bir Saat Kaç Parçadan Meydana Gelmiştir?

Bir kadın kol saatinde 125 parça vardır. Bu parçalardan bir vida o kadar küçüktür ki, 60.000 tanesi bir yüksüğün içine rahat rahat sığar. Bu minicik parçaların her biri santimetrenin 1/3936'ı oranında olmalıdır. Yoksa, o zaman saat ya ileri gider, ya da geri kalır, sahibini uğraştırır durur. İyi bir bilek saatini bir yarış atının bileğine bağlayarak garip bir denemeye tabi tutmuşlar. 200 m. kadar koşan atın bileğindeki saatin şiddetle sallanıp duracağı yerde saniye bile şaşmadığı görülmüş.

• Tropikal Orman Nedir?

Tropikal bölgelerde uzanan geniş topraklar, balta girmemiş büyük ormanlarla kaplıdır. Birbiri içine girmiş sık ağaçlı bu bakir ormanların en büyükleri. Amazonya ve ekvatoral Afrikada bulunur ve bu bölgelerin tipik bitki örtüsünü meydana getirir. Bu iklimde yetişen bir ağacın yapraklarını dökme süresi bir ayı geçmediği, bütün ağaçlar aynı anda çıplak kalmadığı için, tropikal ormanlar yaz, kış yemyeşildir. Ormanda, birbirinden farklı üç yatay bölüm fark edilir. Bunlardan ilki, bütün ağaçların tepesinden bakan, 50 metre boyunda dev ağaçlar bölümüdür. Akaju okume, sedir, pelensek gibi daha kısa ağaçlar ise hemen hemen bütün güneş ışığını tutan, yapraklardan örtülü. 25 m. yüksekliğinde bir kubbe meydana getirirler.

GARİP AMA GERÇEK

Ekvatorda yaşayan bir cins güve karınca yiyici, en gelişmiş ve büyümüş haliyle bile, ancak yeni doğmuş bir kedi yavrusu kadardır.

Bu karınca yiyici, korktuğu zaman, gerçek gözyaşları dökmektedir.

Dev karınca yiyicilerin boyları ise, 1 ile 2 metre arasında değişir. Dev karınca yiyiciler, parmaklarının ucunda yürürler. Bu hayvanların yaşamı, tamamen karıncalara dayanır. Karıncadan başka hiç bir besin maddesi almayan karınca yiyicilerin dişleri bu yüzden hiç gelişmemiştir. Ağzı dişsiz olduğu kadar, mübalağalı bir şekilde uzamıştır.

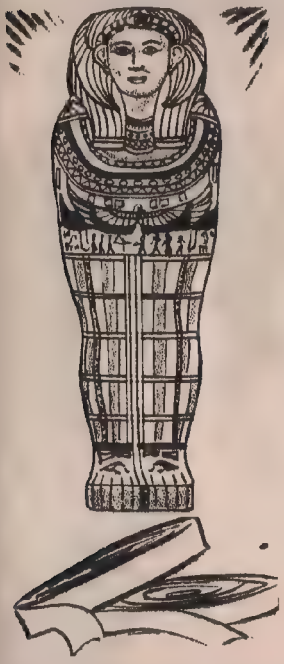

Eski Mısır Uygarlığında gelişen mumyacılık, M.Ö. 4000 yıl kadar önce, başarıyla yapılabiliyordu.

Eski Mısır'da, yalnız insanlar mumyalanmakla kalmıyor, kediler timsahlar ve diğer hayvanların da mumyaları yapılıyordu.

M.S. 1900 yıllarında, Beni Hassan Tapınağında gömülü 300.000 kadar mumyalanmış kedi bulunmuştur.

KUNDUZ :

Kunduzlar, doğdukları zaman, yarım kileye yakın ağırlıktadırlar. Yetişkin kunduzlar kadar ağır ve gelişmiş olan kunduz yavrusu, doğar doğmaz yüzmeye başlayabilir. Tehlike karşısında kunduzlar, birbirlerini tehlikeden haberdar etmek için, kuyruklarıyla suyu hızlı hızlı döverek, büyük bir gürültü çıkarırlar.

FOLKLORUMUZ'DAN ÖRNEKLER

KARS HALK OYUNLARI

Bugün sizlerle Yurdumuzun Doğu illerinde, bir geziye çıkalım çocuklar. Aynı zamanda sınır kapımız olan Karstayız bu hafta...

Kars halkının büyük bir çoğunluğunu Kafkasya'dan kalkıp gelen Türkler meydana getirir. Bunların geliş sebepleri ise birçok nedenlere dayanır, çeşitli kavimlerden kopup gelen bu insanlar örf ve âdetlerini, oyunlarını unutmamışlardır. Çoğunlukla kız ve erkeklerin beraber oynadıkları oyunlardır bunlar, bazıları ise tek veya çift olarak oynanır. Oyunların isimleri daha çok Azericedir: Enzeli, Düzyalı, Karabağ, Lezki, Şeyh Şamil, Terekeme, Askerani, Azarbeycan, Baş açılan, Ceylânî, Uzundere, Kaseni, Mirzai, Lâle, Köroğlu, Köçeri ve Naz barıdır.

Folklorunun en önemli kısmı ise kızların el hareketleri, mimik ve kayar gibi yürümeleridir. Erkeklerin hareketleri ise kızların yanında sert kalır.

Gelin şimdi sizlerle oyunların bazılarını tek tek öğrenelim:

ANZELİ: Azarbeycan'da Hazar denizi sahilinde bulunan Enzeli kasabasına izafeten oyunda bu ismi almıştır. Ekseriyetle kadın ve kızlar bu oyunu oynarlar.

DÜZYALI: Az figürlü, kolay ve herkes tarafından çabuk öğrenildiği için çok yayılmış bir oyundur.

KARABAĞ: Bir kişi tarafından oynanan bu oyunun figürleri de son derece seridir.

Sadece kızların oynadığı bu oyunda ellerin ve miniklerin rolü çok büyüktür, bütün oyun buna dayanır.

ŞEYH ŞAMİL: Kafkas'ta adını Ruslara karşı uzun zaman dayanan bir kahramandan alan oyundur. Köyde yalnız kalan kadınların üzüntülerini ve savaşı kazanmak için ettikleri duaları canlandırır.

Kıyafetlere gelince: Kızlar başlarına beyaz bürümcükten çene altından yanakları kapatacak şekilde başı saran örtüler bağlarlar. Uçları da kendi kıvrımlarına sokulur. Onun üzerine de yine beyaz topuklara kadar olan tülden bir örtü bağlanır. Üzerlerine giydikleri kloş etekler uzun ve boldur, yelekleri ise dar ve çok sık düğmelidir. Bellerine ise kalın gümüş kemerler takarlar.

Erkeklerin başlarında kuzu derisinden yapılmış kalpaklar, giydikleri gömleğin üzerinde ceket vardır. Paçaları bileklere doğru daralan bir pantolon, ayaklarına da alçak topuklu çizmeler giyerler.

Çiğdem ÖZENLİ

Kız ve erkeklerin beraber oynadıkları Kafkas oyunu çok beğenilen ve tutulan bir oyundur.

Birazda Gülelim

ALİ DOĞANER'İN KALEMİNDEN

— «Bugün balık yok galiba!..»

GÖKTEN GELENLER ACIKINCA

— «Bugün benim izin günüm.»

— «Sana kaç kere bu çocuğa bu kadar yüz verme dedim!»

KOZA YAYINLARI

Yepyeni Serüvenler Dizisi

1. AFACAN BEŞLER
2. GİZLİ YEDİLER ÇETESİ
3. KEPÇE ADASININ ESRARI
4. SAKLI DÜŞMAN
5. GİZLİ YEDİLER İŞ BAŞINDA
6. YAŞASIN GİZLİ YEDİLER

Sevdiğiniz kahramanların seveceğiniz serüvenleri.
Her Kitap 10 Lira
Kitap Satılan Her Yerde
Genel Dağıtım: BATEŞ

BATEŞ REKLAM : 176

bu hafta Doğan Kardeşler

DOĞUM GÜNÜ HEDİYELİ BU SAYFAMIZA KATILMAK İÇİN: Ad ve soyadınızı, doğum yer ve tarihinizi, ev adresinizi yazıp, doğum gününüze 2 ay kala 2 vesikalık fotoğrafla birlikte «DOĞAN KARDEŞ — Bu hafta Doğan Kardeşler sayfası — P. K. 1146, İSTANBUL» adresine postalayınız.

Cem Kafadar
İst. 21.11.1965

Selma Sarıgöz
Bartın 22.11.1964

Demet Erdem
İst. 24.11.1964

Seden Yalçın
Somu 24.11.1970

Ersin Karatoka
İzmir 1958

Cevdet Tunaboylu
Ayaş 1963

OYUN-EĞLENCE-BİLMECE ÇÖZÜMLERİ

- Şifreyi çözebildinizse karşınıza şu atasözü çıkacaktı:
  ÇİVİ ÇİVİYİ SÖKER.
- Noktalı yerleri iyi karaladınızsa karşınıza bir boğa resmi çıkacaktır.

GELECEK HAFTA NELER VAR?

- Yaz Yarışması Şampiyonumuz METE AĞAOĞLU
- Ayın Şiirleri
- Ali Doğaner'in kaleminden.

— «O da herkes gibi normal televizyon seyretmeyi öğrenebilse...»

Doğan Kardeş
HAFTALIK ÇOCUK DERGİSİ

Pazartesi günleri çıkar.
18 KASIM 1974
Sayı : 47 Sıra No. 983
Yıl : 29 Cilt : 2

Sahibi :
Doğan Kardeş Matbaacılık Sanayii A. Ş. adına
KEMAL ERHAN

Yazı İşleri Müdürü
ŞEVKET RADO

Yazı İşleri ve İdare : Divanyolu, Türbedar Sokak 23 İSTANBUL ★ Doğan Kardeş P. K. 1146 - İSTANBUL ★ Telefon : 27 95 10 (Santral) ★ Dağıtım ve Abone: Bateş Bayilik Teşkilâtı Cağaloğlu, Melia Fenari Sokak 1 - İSTANBUL

ABONE ŞARTLARI
Yurt içi adi posta, yıllık: 80 TL. ★ Altı aylık: 40 TL. ★ Yurt dışı adi posta, yıllık: 110 TL. ★ Altı aylık: 55 TL. ★ Yurt dışından abonelerini uçakla isteyenlerden bulundukları ülkeye göre ayrıca uçak ücreti alınır. Adres değişikliği için 100 kuruşluk posta pulu gönderilmelidir ★ Abone: Bateş Bayilik Teşkilâtı Cağaloğlu Melia Fenari Sok. No. 1, İSTANBUL

DİZİLDİĞİ ve BASILDIĞI YER :
Doğan Kardeş Matbaacılık Sanayii A. Ş.

Gönderilen yazı ve resimler iade edilmez.

İLÂNLARINIZ İÇİN İLÂN SERVİSİMİZE MÜRACAAT ETMENİZİ RİCA EDERİZ.
Tel. : 27 95 10

KASIM AYI HEDİYE KUPONU : 3

ÇOCUK KULÜBÜ : 2

Cancan ile afacan